

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-115

12.2.2024

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Stokkmaur – skadetidspunkt.

Sikrede meldte om stokkmaurangrep på hytta i april 2022. Foretaket avslo kravet ettersom forsikringen hadde unntak for insekter. Sikrede meldte saken på nytt og mente at stokkmaur var et skadedyr. Videre fremla sikrede en skaderapport hvor det fremgikk at stokkmaurangrepet hadde eksistert i minst syv år, og anførte at det var vilkårene på skadetidspunktet som måtte legges til grunn. Foretaket fastholdt avslaget og anførte at det var vilkårene på skademeldingstidspunktet som var gjeldende. Nemnda kom til at det var vilkårene på skadetidspunktet som skulle legges til grunn, men da disse ikke var fremlagt, kunne ikke nemnda ta stilling til om skaden var dekningsmessig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade/bekjempelse av stokkmaur under hytteforsikring.

Sikredes forsikring frem til 2021 dekket:

Hvilke skader?

Dekkes

Sanering av levende mus, rotter og andre skadedyr

Skade forårsaket av mus, rotter og andre dyr

- Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt

Dekkes ikke

Skader som skyldes søl, kondens, sopp, råte, bakterier, heksesot, kjæledyr og insekter.

Vilkårene ble den 27.8.21 endret til å omfatte:

Hvilke skader?

Dekkes

Bekjempelse av levende mus, rotter og andre skadedyr

Skade forårsaket av mus, rotter og andre dyr

- Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt

Dekkes ikke

Skade som skyldes (...) insekter

Bekjempelse av insekter

Sikrede kontaktet foretaket i april 2022 etter at hun oppdaget et omfattende angrep av stokkmaur. Foretaket avslo dekning, og viste til at vilkårene hadde unntak for skade påført av insekter og bekjempelse av insekter.

Sikrede meldte skaden inn på nytt 6.7.23:

Jeg kontaktet Gjensidige pr. telefon i april 2022. I forbindelse med utskifting av vinduer i del av bygningen| avdekket vi et omfattende angrep av stokkmaur. Med henvisning til vilkårene i min forsikringsavtale nr. ... ble jeg fortalt at jeg ikke har dekning for denne type skade| fordi dere anfører at stokkmaur er et insekt. Følgelig ble ikke skademelding sendt inn. Ved nærmere undersøkelse rundt definisjon av "stokkmaur"| vil jeg mene at Gjensidige har villedet meg i denne skadesaken. Ifølge vilkårene dekkes ikke: skader som skyldes søl som pågår over tid| kondens| sopp| råte| bakterier| heksesot| kjæledyr og insekter. Bekjempelse av insekter dekkes ikke. Av de samme vilkårene dekkes: Bekjempelse av levende mus| rotter og andre skadedyr i bygning - Skade forårsaket av mus| rotter og andre dyr - Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel| svekket isolasjonsevne og lukt.

Forskrift om skadedyrbekjempelse §1-3 definerer skadedyr som følger:

Pattedyr| fugler| insekter

(...)

Ett enkelt søk på nettet har samme definisjon:

Det er observert tre arter stokkmaur i Norge.....Fordi de regelmessig forekommer i bygninger regnes de som skadedyr og disse skadene blir utbedret på forskjellige måter.

Norsk navn: Stokkmaur

Rekke: Leddyr

Rike: Dyr

Kilde: Wikipedia

Legger man riktig definisjon til grunn| mener jeg at jeg likevel har dekning i vilkårene og at Gjensidige må dekke mine kostnader til både sanering og bygningsmessige skader forårsaket av stokkmaurangrepet som ble avdekket.

Foretaket avslo kravet om erstatning 7.7.23. Begrunnelsen var at forsikringen hadde et objektivt unntak for skade som skyldtes insekter, samt bekjempelse av insekter. Dette gjaldt uavhengig av hva myndighetene definerte som skadedyr.

Sikrede fremla rapport fra Pelias datert 6.4.22 vedrørende forebyggende tiltak mot angrep av stokkmaur. Fra rapporten hitsettes:

- Det ble funnet stokkmaur i vestvegg under vinduet, her kuttet snekkere bort bjelker så vi kom til og fikk behandlet med pui spray

- Etter at vi dro kom snekkere over en god samling av stokkmaur, med og uten vinger. Dette var videre bortover i bunnsvillen i sør. Jeg har fått tilsendt bilde av maurene. Snekkere behandlet med produkter som ble satt igjen av oss i går.

- Vi tror at stokkmaursamfunnet som er blitt avdekket har eksistert i minst 7 år.

Sikrede krever dekning for skade pga. stokkmaur og anfører at stokkmaursamfunnet i henhold til rapport fra Pelias, har eksistert i minst syv år. En skade skal anses inntruffet på det tidspunktet skaden første gang materialiserte seg, selv om skaden først avdekkes på et senere tidspunkt. Det er derfor vilkårene som gjaldt på skadetidspunktet som skal legges til grunn.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at forsikringen har et objektivt unntak for skade påført av insekter og bekjempelse av insekter. Foretaket er enig i at stokkmaur er et skadedyr, og at forsikringen dekker skade som følge av dyr, men forsikringen har unntak for skade forårsaket av insekter og bekjempelse av insekter. Det er forsikringsavtalen og vilkårene som var gjeldende på tidspunktet skaden ble meldt som må legges til grunn. Det er ikke slik at vilkår har tilbakevirkende kraft ved endringer. Forsikringsvilkår blir jevnlig justert, og man må forholde seg til aktuelle vilkår som var gjeldende på innmeldingstidspunktet. Bekjempelse av skadeinsekter er kun dekket under Hus-Pluss.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for skader forårsaket av storkmaur og utgifter til bekjempelse av storkmaur.

Sikredes forsikring frem til 2021 omfattet:

Sanering av levende mus, rotter og andre skadedyr

Skade forårsaket av mus, rotter og andre dyr

- Med skade menes her fysisk skade på bygning/bygningsdel, svekket isolasjonsevne og lukt

Forsikringen hadde unntak for:

Skader som skyldes søl, kondens, sopp, råte, bakterier, heksesot, kjæledyr og insekter.

Forsikringen omfatter "skade" som følge av andre dyr. Det er derfor skaden som utgjør forsikringstilfellet som er grunnlag for foretakets ansvar. Utgangspunktet er at foretaket er ansvarlig for forsikringstilfelle som inntreffer i forsikringstiden. Vilåårene gjengitt ovenfor må derfor dekke skade som er voldt av dyr innenfor den perioden denne forsikringen gjelder.

Foretaket står fritt til å endre vilåårene innenfor de rammer som er angitt i fal. § 3-3, men slike endringer gjelder kun for forsikringstilfeller som inntreffer i den forsikringsperioden som løper etter at endringen er foretatt, jf. FinKN 2018-294.

Ifølge rapport fra Pelias har storkmaursamfunnet som ble avdekket eksistert i minst syv år. Dette tilsier at storkmaurangrepet materialiserte seg i ca. 2015.

Ettersom storkmaurangrepet har eksistert i minst syv år, reguleres situasjonen av de vilåårene som gjaldt før 2021. Skaden må imidlertid tilbakeføres til det tidspunktet skaden startet, og vilåårene for dette tidspunktet er ikke fremlagt. Det er derfor umulig for nemnda å ta stilling til om skaden er dekket av en tidligere forsikring.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).